

Nuvsvågs fremtid avgjøres torsdag 6. mai

Jeg vil i dette innlegget gi bakgrunnsinformasjon om en sak til behandling i kommunestyret i Øskfjord 6. mai som har avgjørende betydning for Nuvsvågs fremtid, og derfor er svært viktig for hele Loppa.

Sak PS 2021/162 omhandler en klage på vedtaket om nye retningslinjer i Loppas krisefond fattet 18. mars. Vedtaket er omtalt i Altaposten 29. mars (Reiselivet i Loppa behandles forskjellig) og klagen 12. april (Seks Loppa-politikere krever lovlighetskontroll).

Krisefondet ble vedtatt 28. mai 2020. Iflg. retningslinjene skal det "bidra til at lokalt næringsliv skal komme seg gjennom koronakrisen." I de opprinnelige retningslinjene skulle fondet rette opp i forskjellsbehandlingen fra staten slik at alle bedrifter endte opp med å få 100 % av sine faste uunnngåelige utgifter dekket. I de nye retningslinjene, vedtatt med støtte fra H, SV og Sp mot Ap og uavhengige, forskjellsbehandles bedriftene akkurat som i den nasjonale ordningen: bedrifter som får statsstøtte skal få totalt (stat + kommune) 90 % av sine utgifter dekket, mens bedrifter som ikke får statsstøtte skal få 50 %.

Nuvsvåg Feriesenter AS, markedsført som Loppa Havfiske, får ikke statsstøtte. I et brev sendt til kommunestyrerepresentantene 4. mai opplyser medeier Ørjan Olsen at selskapet kommer til å gå konkurs innen noen få måneder dersom støtten kuttes fra 100 til 50 %. Denne konkursen vil pga. selskapsstrukturen føre til at butikken i Nuvsvåg også går konkurs, noe som vil være dramatisk for bygda, og selvfølgelig for Olsens familie.

Et argument som legges frem fra de som forsvarer de nye retningslinjene er at de nå inkluderer en ny ordning kalt "aktivitetsplikt" som ved å sponse norske turister med 50 % av produktene de kjøper skal hjelpe reiselivsbedriftene til å skape omsetning. For å benytte seg av denne ordningen må bedriftene avbestille turer fra utenlandske turister. Et vesentlig problem er at det er juridiske forhold knyttet til pakkereiseloven som kommer i veien for å avbestille turer. Aktivitetsplikten er derfor et interessant forsøk, men det er ingen tegn på at Olsens bedrift vil kunne benytte seg av den i særlig grad. Dessuten, og viktigst av alt, retter denne ordningen på ingen måte opp i forskjellsbehandlingen.

Noe annet jeg hører fra representanter som støtter de nye vedtektene er at to bedrifter (Nuvsvåg Feriesenter og Barents Nord) har til sammen fått 60 % av utbetalingene fra fondet. Jeg skjønner ikke hvordan dette er et problem: når staten velger å forskjellsbehandle bedrifter mens kommunestyret opprinnelig ønsket å behandle bedriftene rettferdig er det opplagt at de bedriftene staten sviker får mest fra kommunen. I stedet for å gjemme seg bak dårlige unnskyldninger syns jeg heller disse folkevalgte skal være ærlige og si at de syns det er greit å forskjellsbehandle.

Så over til noe litt mer teknisk. Klagen blir gjerne omtalt som "lovlighetskontroll". Grunnen til det er at dersom kommunestyret velger å ikke ta klagen til følge oversendes den til Statsforvalteren som da vurderer lovligheten av vedtaket (jf. Kommuneloven kapittel 27). En svært utbredt og beklagelig misforståelse er at kommunestyret KUN skal vurdere lovligheten av vedtaket, men realiteten er at kommunestyret står fritt til å omgjøre vedtaket på fritt grunnlag. Har en representant skiftet mening om saken har hun altså full anledning til å stemme for å ta klagen til følge, dvs. gjøre om på vedtaket, SELV OM hun mener at det opprinnelige vedtaket ble fattet på lovlig vis. I en epost-korrespondanse formulerer fagsjef hos Statsforvalteren Jan-Peder Andreassen det slikt: "Representantene skal på bakgrunn av anførselene i klagen OG EVENTUELT ANDRE OPPLYSNINGER AV FAKTISK ELLER RETTSLIG ART ta stilling til om det påklagede vedtaket skal opprettholdes, oppheves eller endres" (min uthevelse).

Det er viktig å forstå at den eneste sikre måten å vrake de nye retningslinjene på er å stemme ned forslaget om å oversende saken til Statsforvalteren. Dersom en representant mener alvor med å prøve å redde Nuvsvåg Feriesenter fra konkurs er hans eneste valg derfor å ta klagen til følge, dvs. å stemme mot administrasjons forslag til vedtak.

Jeg håper mange nok loppaværinger skjønner alvoret og i så fall krever grundig behandling på medlemsmøte i sine respektive partier eller diskuterer saken direkte med sine representanter. Demokratiet er temmelig kraftfullt når folket vet å utøve den makten vi feirer om 2 uker, som mødre og fedre har kjempet seg til.

Fabrice Caline, fhv. gruppeleder Loppa Sp og på langsom flyttefot "hjem" til Nuvsvåg